

Kúria

ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.128/2023/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. június 15.
Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Bajai Járásbíróság, 12.Bpk.103/2022/2., büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2022. március 11. (jogerő: 2022. március 26.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Bajai Járásbíróság 12.Bpk.103/2022/2. számú büntetővégzését megváltoztatja.

A terhelttel szemben kiszabott közúti járművezetéstől eltiltás tartamát 2 (kettő) hónapban határozza meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 15.240 (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Bajai Járásbíróság a 2022. március 11-én meghozott 12.Bpk.103/2022/2. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetést és „2 év hónap közötti járművezetéstől eltiltást” szabott ki.

[2] A járásbíróság büntetővégzése – tárgyalás tartása iránti indítvány hiányában – 2022. március 26-án jogerőre emelkedett.

[3] Ezt követően a járásbíróság a 2022. március 31-én kelt 12.Bpk.103/2022/4. számú végzésével a büntetővégzés rendelkező részét akként javította ki, hogy a terhelttel szemben kiszabott járművezetéstől eltiltás tartama 2 év, azonban a terhelti fellebbezés folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. május 25-én meghozott 2.Bpkf.580/2022/3. számú végzésével a kijavító végzést hatályon kívül helyezte.

[4] **II.** 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség Bfel.B.1247/2022/1. szám alatt, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontjában meghatározott okból, a terhelt javára felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

[5] Az indítvány szerint a büntetővégzés a kijavító végzés hatályon kívül helyezését követően olyan tartalommal maradt hatályban, amely a rendelkező részben értelmezhetetlen – ezért törvénysértő – módon tünteti fel a kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamát. Ekként a büntetővégzésből csupán az tűnik ki, hogy a járásbíróság a Btk. 55. § (2) bekezdését nem kívánta alkalmazni (azaz nem kívánta a járművezetéstől eltiltás kiszabását mellőzni), azonban annak tartamát a Btk. 56. § (3) bekezdését megsértve, törvénysértően határozta meg. A járművezetéstől eltiltás így határozott tartamú, de annak tartama hiányos.

[6] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a támadott büntetővégzést megváltoztatva a kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamát 2 hónapban határozza meg.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1002/2022/7. számú átiratában a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát – annak helyes indokaira tekintettel – fenntartotta és maga is indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot változtassa meg akként, hogy a terhelttel szemben kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamát 2 hónapban határozza meg, míg egyebekben a büntetővégzést hatályában tartsa fenn.

[8] 3. A terhelt védője a felülvizsgálati indítványra, illetve a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítvány indokaival maga is egyetértett, és ugyancsak a jogerős határozat megváltoztatását, és a járművezetéstől eltiltás tartamának 2 hónapban történő megállapítását indítványozta.

[9] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[10] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem

bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[11] A felülvizsgálati indítvány valóban a terhelt javára benyújtottnak tekintendő, mert a büntetővégzésben kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamának háromféle lehetséges értelmezése közül a büntetés – a terheltre nézve legkedvezőbbnek tekintendő – 2 hónapban való meghatározásának szükségessége mellett érvel. A logika szabályai szerint ebből az is következik, hogy a járművezetéstől eltiltás tartamának években (vagy években és hónapokban) való megállapítására irányuló indítvány a terhelt terhére benyújtottnak lenne tekintendő. A terhelt terhére szóló indítvány benyújtása azonban határidőhöz kötött: annak a jogerős ügydöntő határozat ügyészség részére történt kézbesítésétől számított hat hónapon belül van helye [Be. 652. § (3) bekezdés]. A jelen ügyben ugyanakkor a jogerős büntetővégzés ügyészség részére történt kézbesítésének időpontja 2022. március 31., amelyhez képest a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség 6 hónapon túl, 2023. január 17-én terjesztette elő a felülvizsgálati indítványt. Ez azt jelenti, hogy ebben az időpontban a terhelt terhére szóló felülvizsgálati indítvány benyújtásának nem volt helye, ami a felülvizsgálati indítvánnyal célzott lehetséges döntések elé is korlátot állított.

[12] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével alkalmazott törvénysértő intézkedést. A felülvizsgálati indítvány e törvényhely második fordulatára hivatkozott, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[13] A büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását eredményező megsértése miatt mindazon büntető anyagi jogi szabály megszegése felülvizsgálati okot képez, amelynek alkalmazását a büntetés kiszabása körében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem felel meg a törvénynek, mert joghátrányt ebben a formában a törvény nem tesz lehetővé [BH 2020.9. (Bfv.III.1.559/2018/10.)]. Ez történik akkor is, ha a bíróság a büntetést nem az adott büntetési nem kiszabására vonatkozó szabályok szerint, olyan tartalommal (vagy tartalom nélkül) szabja ki, amire a törvény nem ad lehetőséget {Bfv.II.29/2021/10. [17]}.

[14] Ezzel azonos megítélés alá esik, ha a bíróság a büntetést önmagának ellentmondó, ezért pontosan nem meghatározható vagy többféleképpen értelmezhető tartalommal szabja ki. Jelen ügyben erről van szó.

[15] Az alapügyben eljáró bíróság törvényesen szabott ki járművezetéstől eltiltást a terhelttel szemben, ugyanis törvényi parancs, hogy a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban bűncselekményt követ el [Btk. 55. § (2) bekezdés]. A járművezetéstől eltiltás pedig határozott ideig tart, vagy végleges hatályú [Btk. 56. § (1) bekezdés].

[16] A jelen ügyben kiszabott büntetés azonban nem felel meg a Btk. 56. § (3) bekezdésében írt rendelkezéseknek, amelyek értelmében a határozott ideig – legalább egy hónapig, de legfeljebb tíz évig – tartó járművezetéstől eltiltást hónapokban vagy években, illetve években és hónapokban kell meghatározni. A büntetővégzés rendelkező részének ellentmondásos szövegezéséből ugyanis nem tűnik ki, hogy a Bajai Járásbíróság az eltiltást években (két évben), években és hónapokban (két év és feltüntetni elmulasztott számú hónap), avagy hónapokban (két hónap) határozta-e meg.

[17] A többféle lehetséges értelmezésre is módot adó, pontosan nem meghatározható tartalommal kiszabott járművezetéstől eltiltás ezért a Btk. 56. § (3) bekezdésében meghatározott, mérlegelést nem tűrő szabályba ütközik, mert a törvénytől eltérő módon rögzíti a bíróság által választott büntetési nem tartamát.

[18] 3. A Btk. más szabályának megsértésével kiszabott törvénysértő büntetés orvoslásának főszabálya a jogerős határozat megváltoztatását és a törvénynek megfelelő határozat hozatalát írja elő [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont].

[19] A felülvizsgálati indítvány benyújtásának időpontja ugyanakkor a fentiekben írtak szerint az indítvány nyomán hozandó határozat irányát is alapvetően meghatározza. A járművezetéstől eltiltás tartamának években vagy években és hónapokban történő meghatározása a büntetés terhelt terhére szóló megváltoztatását jelentené, azonban a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség indítványa a terhelt terhére szóló felülvizsgálati indítvány benyújtására szabott határidő lejártá utáni; ebből pedig az következik, hogy az indítvány nyomán a kiszabott büntetés törvénynek megfelelő megváltoztatására kizárólag a terhelt javára szólóan nyílik lehetőség.

[20] Azaz, a konkrét ügyben a Be. szabályai a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatását, a törvénysértő büntetés törvényessé tételét kizárólag egyetlen módon teszik lehetővé: a büntetés terhelt terhére szóló meghatározását jelentő, években vagy években és hónapokban történő megállapítása helyett a kiszabott büntetés hónapokban való meghatározását.

[21] Ekként a Kúria az alapügyben vétett törvénysértést orvosolva a terhelttel szemben kiszabott közúti járművezetéstől eltiltás tartamát 2 hónapban határozta meg, amely immár megfelel a Btk. 56. § (3) bekezdésének második mondatában szabott, eltérést nem engedő törvényi rendelkezéseknek.

[22] A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen – helyt adott, és megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatva maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot, egyebekben pedig a jogerős büntetővégzést a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[23] 4. A terhelt kirendelt védője a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati indítványra írásbeli észrevételt tett. A kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nem tart nyilvános ülést [BH 2019.217.III. (Bfv.I.1.323/2018/20.), BH 2020.287.IV. (Bfv.I.157/2020/17.)]. Ezért a Kúria a védő részére a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között – figyelemmel az 1. § (3) bekezdésére is – a kirendelt ügyvédi óradíj kétszeresének megfelelő, összesen 12.000 forint + 3.240 forint általános forgalmi adó = 15.240 forint díjazást állapított meg, a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 69. § (4) bekezdésében meghatározott kirendelt ügyvédi óradíj alapulvételével.

[24] A kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdés második mondata alapján az állam viseli.

[25] A Kúria – a Kúria Elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezése nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[26] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdésének b) pontja zárja ki.

[27] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul, míg az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdésének

első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy a fenti rendelkezésekkel szemben előterjesztett újabb indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. június 15.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró